

Lineáris egyenletrendszer konzisztenciájának kombinatorikai jelentései

Pluhár András^a

^a SZTE, Számítógépes Optimalizálás tanszék

pluhar@inf.u-szeged.hu

A lineáris algebra sokszor, így tulajdonképpen nem váratlanul, megjelenik kombinatorikai állítások bizonyításában. Mi több, motiválhatja is új kérdések feltételét. Kis túlzással bármely lineáris algebrai eredmény átírható kombinatorikai formára.

A jelen előadás célja az $Ax=b$ egyenletrendszer konzisztenciájára vonatkozó tétel kombinatorikus következményeinek feltárása. $Ax=b$ (tetszőleges test felett) megoldhatatlan akkor és csak akkor, ha létezik olyan y vektor, amelyre $yAx=0$ és yb nem nulla.

A fenti karakterizáció néhány következménye (2-elemű test felett):

König tétel (gráf kétrészes akkor és csak akkor, ha nincs páratlan zárt séta benne). Értelmezhető a König tétel *duálisa* is: mikor van G gráfnak olyan feszítő részgráfja, amely minden pont páratlan fokszámú?

Harary tétel (előjeles gráf kiegyensúlyozott, ha nincs benne negatív kör). Ez szintén dualizálható, az alábbi módon: Adott G gráfra $V(G)$ az A és B uniója. Mikor van G -nek olyan feszítő részgráfja, amely A pontjaiban páratlan, míg B pontjaiban páros fokszámú?

A nyaklánc problémában n -féle egyenként páros számú követ kell elosztani egyenlően két részre legfeljebb n vágással. Ez a Borsuk-Ulam tétel szerint lehetséges, nem konstruktív megoldást ad. A speciális eset, ha minden kőből két darab van az ún. *paint shop* probléma. (A vágások számának a minimalizálása NP-nehéz feladat, Epping és társai.) Itt a konzisztencia szerint elég n vágás, a Gauss elimináció gyors megoldást ad.

Hasonló eredményeket kapunk, ha egy fán helyezük el a köveket. Az általános eset, azaz amikor egy fán helyezünk el n -féle követ (mindegyikből páros sokat téve) nehéznek tűnik. A sejtésünk szerint $nd/2$ felső egész rész vágás elég lehet.

Köszönetnyilvánítás: Jelen kutatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal az SNN-117879 sz. pályázatával támogatta.